

Lietuvių sala Kalabrijoje: kaip jauna bendruomenė lietuviškai prakalbino Skalėją

Pietų Italijos kurorte Skalėje pirmą kartą surengtas didelio masto Kalabrijos lietuvių bendruomenės renginys tapo reikšmingu įvykiu tiek vietos lietuviams, tiek Lietuvos ir Italijos kultūriniais ryšiams. Tris dienas vykęs kultūrinis ir institucinis susitikimas „Tarp kultūros ir tradicijų: Lietuvos ir Italijos draugystės susitikimas Skalėje“ subūrė daugiau kaip šimtą dalyvių - Lietuvos diplomatus, vietos savivaldos atstovus, lietuvius iš įvairių Italijos regionų bei profesionalius meno kolektyvus iš Lietuvos.

Ana Vengrovskaja

[**ITLIETUVIAI.IT**](http://ITLIETUVIAI.IT)

Instituciniai susitikimai

Vos prieš metus įkurtos Kalabrijos lietuvių bendruomenės organizuotas renginys prasidėjo oficialiu akcentu - Lietuvos Respublikos ambasadorės Italijoje Dalios Kreivienės vizitu. Skalės savivaldybės aikštėje, stebint savivaldos atstovams ir gausiai susirinkusiems tautiečiams, buvo surengta iškilminga Lietuvos vėliavos pakėlimo ceremonija, skambėjo abiejų šalių valstybiniai himnai. Įvykį plačiai nušvietė vietos žiniasklaida - naujienų svetainės, radijo stotys ir televizijos kanalas „ReteSud“.

Delegaciją, kurioje kartu su ambasadore dalyvavo Lietuvos garbės konsulas Apulijos ir Basilikatos regionams Giuseppe Saracino, buvęs ministras Dainius Kreivys bei Popiežiškosios lietuvių šv. Kazimiero kolegijos rektorius Audrius Arštikaitis, priėmė vicemeras Raffaele D'Anna, savivaldybės tarybos pirmininkas

Angelo Paravati, už turizmą atsakingas savivaldybės tarybos narys Fabio Ferrara, „Pro Loco Scalea“ prezidentas Salvatore Licursi, „Ecotur“ prezidentas Giancarlo Formica bei kiti savivaldybės ir renginio organizavimo partneriai. Šeštadienį prie renginio prisijungė ir Skalėjos meras Mario Russo bei už kultūrą atsakinga savivaldybės tarybos narė Annalisa Alfano.

„Su miesto vadovais aptarėme bendradarbiavimo galimybes kultūros, turizmo ir ryšių tarp mūsų bendruomenių srityse. Apie kultūrinių ir turizmo mainų perspektyvas taip pat kalbėjomės su „Pro Loco Scalea“ prezidentu Salvatore Licursi, asociacijos „TirrenPol“ prezidente Sylwia Stefko ir asociacijos „Ecotur“ prezidentu Giancarlo Formica“, – renginiui pasibaigus komentavo LR ambasadorė Italijoje D. Kreivienė.

Kalabrijos lietuvių bendruomenės renginio metu vyko oficialūs diplomatų, vietos savivaldos atstovų ir kitų organizacijų susitikimai. Paskutinėje nuotraukoje iš kairės: asociacijos „Ecotur“ prezidentu Giancarlo Formica, Skalėjos meras Mario Russo, LR ambasadorė Italijoje Dalia Kreivienė, už

kultūrą atsakinga savivaldybės tarybos narė Annalisa Alfano, Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Henrieta Račylienė | Bendruomenės archyvo ir „Photo CG“ nuotr.

Susitikimų metu aptartos kultūrinio ir ekonominio bendradarbiavimo gairės, taip pat galimas Skalėjos ir vieno iš Lietuvos miesto susigiminiavimas.

Lietuviški akcentai: knygos, poezija ir choro pasirodymas

Šeštadienis prasidėjo šv. Mišiomis lietuvių kalba, kurias aukojo kunigas Audrius Arštikaitis, giedojo iš Lietuvos atvykęs choras. Bendruomenę Šv. Mikalojaus (San Nicola in Plateis) bažnyčioje priėmė klebonas kun. Giacomo Bendenuto.

Šv. Mišias aukojo iš Romos atvykęs kunigas Audrius Arštikaitis | „Photo CG“ nuotr.

Visas šeštadienis buvo skirtas Lietuvos kultūros pristatymui: Skalėjos miesto bibliotekoje atidaryta lietuviškų knygų lentyna, o Tauragės kultūros centro režisierė Genovaitė Urmonaitė surengė poezijos recitalį.

Skalėjos bibliotekoje atidaryta knygų lentyna, iš kairės: Henrieta Račylienė, Genovaitė Urmonaitė, Audrius Arštikaitis, Salvatore Licursi | Bendruomenės archyvo ir „Photo CG“ nuotr.

Vakare istoriniuose Palazzo dei Principi rūmuose svečių laukė ypatingas koncertas – iš Pasvalio atvykęs choras „Canticum Novum“. Choristai, vadovaujami Vilniaus arkikatedros bazilikos vargonininko, profesionalaus muzikanto Rimvydo Mitkaus, atliko Dainų šventės repertuarą. Vėliau šventė nusikėlė į „Santa Caterina Village“ kurortiniame viešbučio komplekse vyko smagi vakaronė.

Pasvalio choro „Canticum Novum“ pasirodymas | Bendruomenės archyvo nuotr.

Dalyvių laukė ir turistinė programa: dalis leidosi į kelionę laivu, o kita grupė svečių lankėsi gretimame Maratėjos (Maratea) miestelyje, kur apžiūrėjo ant kalno stūksančią išpūdingą Jėzaus Kristaus statulą bei Šv. Blažiejaus (San Biagio) baziliką, kurioje saugomos šventojo relikvijos.

Pagrindinė renginio organizatorė, Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Henrieta Račylienė pasakoja, kad nors renginio programoje netrūko išsimintinų akimirkų, didžiausią išpūdį jai paliko visų dalyvių sukurta bendrystės atmosfera.

„Negalėčiau išskirti vieno momento, nes visos trys dienos buvo ypatingos ir kiekviena turėjo savo prasmę. Labai jautrios buvo šventos Mišios lietuvių kalba. Iškilmingas lietuviškų knygų lentynos atidarymas Skalėjos bibliotekoje – ilgai puoselėta idėja, kuri pagaliau tapo realybe. Profesionalus Pasvalio choro „Canticum Novum“ koncertas ir jautrus lituanistės Genovaitės Urmonaitės lietuvių autorių poezijos skaitymas paliko nuostabių emocijų.

Visgi labiausiai įsiminė tai, kad viso renginio metu jautėsi bendrystė. Ją kūrė visi – mūsų bendruomenė, miesto institucijų atstovai, partneriai, svečiai ir Skalėjos žmonės. Ypač šiltas buvo vakaras, kai po oficialios programos visi kartu bendravome, dainavome ir tiesiog džiaugėmės buvimu kartu. Manau, būtent tas nuoširdus bendrystės jausmas ir buvo didžiausia šių trijų dienų dovana“, – sako H. Račylienė.

H. Račlyienė ir Genovaitė Urmonaitė | Bendruomenės archyvo nuotr.

Pašnekovė atskleidžia, kad ambicinga programa ir garbių svečių gausa nebuvo atsitiktinė – o aiškos pirminės vizijos įgyvendinimas.

„Norėjome surengti renginį, kuris suburtų Kalabrijos lietuvių bendruomenę ir kartu suteiktų Skalėjos miesto žmonėms galimybę iš arčiau pažinti lietuvius – mūsų kultūrą, tradicijas, papročius ir muziką. Taip pat, mums buvo svarbu, kad šis renginys taptų gražia bendrystės erdve, kurioje susitiktų Lietuvos ir Italijos institucijų atstovai, vietos bendruomenė bei mūsų svečiai.

Labai džiaugiamės, kad pavyko įgyvendinti tai, ką buvome suplanavę, o dar labiau – kad sulaukėme tokio nuoširdaus palaikymo ir susidomėjimo. Tai buvo bendras rezultatas – Lietuvos ambasados, Skalėjos savivaldybės, mūsų partnerių ir visų prisidėjusių žmonių geranoriškumo dėka. Tai dar kartą parodė, kad mūsų bendruomenė, nors ir jauna, yra vieninga, aktyvi ir gali įgyvendinti prasmingus sumanymus“, – sako Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkė.

Svarbus žingsnis bendruomenei

Renginyje dalyvavusi (ITLB) pirmininkė Dalia Martusevičiūtė pabrėžė, kad šis bendruomenės renginys yra itin svarbus žingsnis supažindinant gyventojus su Lietuva regione, kuriame lietuvių koncentracija yra viena didžiausių šalyje.

„Buvo gera matyti, kaip neseniai įsikūrusi Kalabrijos lietuvių bendruomenė jau drąsiai žengia pirmuosius žingsnius ir tampa gražiu Lietuvos ir Italijos bendradarbiavimo pavyzdžiu. Nepaisant vieno karščiausio šios vasaros savaitgalių, renginys buvo kupinas geros nuotaikos. Ypatingai noriu padėkoti Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkei Henrietai Račylienei.

Prieš penkerius metus atvykusi į Scalėją, Henrieta sugebėjo pasiekti, kad kalabriečiai pradėtų mokytis lietuviškų žodžių, net Skalėjos notaras mielai sveikinasi lietuviškai. Su tokiu entuziazmu, meile ir lengvu lietuvišku užsispyrimu ji buria žmones, kuria bendruomenę ir įkvepia visus prisidėti prie bendro tikslo. Tokie žmonės yra didžiausia kiekvienos bendruomenės stiprybė“, – įsitikinusi D. Martusevičiūtė.

Renginio dalyviai Skalėjos senamiestyje. Iš kairės: Augustė Račylaitė, Ugnė Stumbrytė, Henrieta Račylienė, Italijos lietuvių bendruomenės

(ITLB) pirmininkė Dalia Martusevičiūtė, ITLB suvažiavimą Benevente (Kampanija) organzuojanti Rūta Kavaliūnaitė | Bendruomenės archyvo nuotr.

Pasak ambasadorės D. Kreivienės, Kalabrijos lietuvių bendruomenės veikla rodo, kad net ir neseniai susibūrę lietuviai gali tapti svarbia visos šalies diasporos dalimi.

„Smagu matyti, kad neseniai įsikūrusi Kalabrijos lietuvių bendruomenė aktyviai įsilieja į visos Italijos lietuvių bendruomenės veiklą – puoselėja lietuviybę, telkia žmones, kuria prasmingus tiltus tarp Lietuvos ir Italijos ir tampa gražiu mūsų šalių bendradarbiavimo pavyzdžiu“, – teigia ambasadorė.

Bendruomenės unikalumas ir draugystė su lenkais

Kalabrijos lietuviai iš kitų šalies išsiskiria savo sudėtimi. Priešingai nei daugelyje kitų Italijos regionų, čia dominuoja ne mišrios šeimos, o lietuvių poros, įsigijusios būstus Skalėje ir aplinkiniuose miesteliuose. Nekilnojamojo turto ekspertė H. Račyliienė skaičiuoja, kad šioje zonoje jau įsikūrusios daugiau nei 200 lietuvių šeimų.

Renginyje dalyvavusi ITLB valdybos narė iš Apulijos regiono Karinė Amirjan-Lučkė pastebi, kad pagal gausumą lietuvių bendruomenė Skalėje rikiuojasi top penketuke, ir tampa vis labiau matoma.

„Labai smagi bendruomenė. Noriu pabrėžti jų unikalumą – būtent dėl didelės koncentracijos lietuvių Skalės mieste – dalis jų Italiją laiko savo namais, kiti atvyksta atostogomis, bet vis tiek neša šviesą ir žinią apie mūsų šalį“, – sakė Apulijos lietuvė.

Iš kairės: Karinė Amirjan-Lučkė, Dalia Martusevičiūtė, Genovaitė Urmonaitė, Henrieta Račylienė | Asmeninio archyvo nuotr.

Ji džiaugiasi, kad prie birželio pabaigoje vykusio renginio organizavimo prisidėjo ir vietos lenkų bendruomenės – asociacijos „TirrenPol“ nariai.

„Labai svarbu, kad įvairių šalių bendruomenės draugautų. Prie šio renginio organizavimo prisidėjo ir lenkų bendruomenė – labai gražu, kai ateina pagalba iš bendruomenių, kurios yra jau daugelį metų sukūrusios. Mano išpūdžiai po renginio tik pozityvūs, džiaugiuosi, kad Italijos lietuviai gali apsilankyti ne tik savo apylinkės lietuvių bendruomenės renginiuose, bet vis populiarėja keliauti į regionus, juos pamatyti, susipažinti“, – mano K. Amirjan-Lučkė.

ITLB valdybos narė džiaugiasi, kad renginys buvo atviras ir vietos bendruomenei bei institucijoms – tai, pasak jos, augančiai lietuvių bendruomenei yra ypatingai svarbu.

„Labai džiugu, kad tai yra renginys ne tik lietuviams, bet ir visai miesto bendruomenei – taip kuo daugiau žmonių sužino apie Lietuvą. Manau, tai labai

svarbus renginys ir instituciniu požiūriu, nes lietuvių ten sparčiai daugėja, todėl užmegzti diplomatinius santykius labai svarbu“, – sako pašnekovė.

Iš kairės: Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkė H. Račylienė, Skalėjos meras M. Russo, LR ambasadorė D. Kreivienė, kunigas Audrius Arštikaitis | „Photo CG“ nuotr.

H. Račylienė pabrėžia, kad renginio sėkmę lėmė glaudus bendradarbiavimas su vietos partneriais.

„Šį renginį įgyvendinome glaudžiai bendradarbiaudami su Skalėjos savivaldybe, „Pro Loco Scalea“ ir vietos lenkų bendruomenės pirmininke Sylwia Stefko. Kiekvieno partnerio indėlis buvo svarbus, todėl nuoširdžiai vertiname visų parodytą pasitikėjimą, palaikymą ir geranoriškumą.

„Pro Loco Scalea“ tapo patikimu partneriu – jų įsitraukimas ir pagalba buvo labai svarbūs, kad mūsų sumanymai virstų tikrove. O Sylwia buvo šalia kaip nuoširdus draugas – dalijosi savo patirtimi, padrąsino, supažindino su vietos bendruomene ir

padėjo lengviau užmegzti bendradarbiavimą. Esu jai už tai labai dėkinga. Man toks bendradarbiavimas reiškia kur kas daugiau nei bendrą renginio organizavimą. Tai pasitikėjimas, draugystė ir įrodymas, kad nuoširdūs žmonių ryšiai padeda kurti gražias ir prasmingas iniciatyvas“, – atskleidžia Kalabrijos lietuvė.

Kitamet - ITLB suvažiavimas Kalabrijoje?

Pasibaigus trijų dienų renginiui, Kalabrijos lietuviai ir toliau puoselėja draugiškus ryšius su vietos organizacijomis – liepos 6 d. bendruomenė susirinks giedoti „Tautiškos giesmės“ ir minėti Valstybės dieną. Šia proga „Pro Loco Scalea“ ir „TirrenPol“ organizacijos lietuvių bendruomenei dovanoja nemokamą ekskursiją anglų kalba po istorines Skalėjos vietas. Ekskursijos metu lietuviai susipažins su daugiau nei tūkstančio metų miesto istorija ir aplankys istorines vietas, įskaitant ir tas, kurios paprastai nėra atviros lankytojams. Ekskursija taps šiuo metu vykstančio „Scalia Fest 2026“ festivalio dalimi.

Kitas didelis renginys Italijos lietuvių lauks taip pat šalies pietuose – Benevente rugsėjo 25-27 dienomis vyks [Italijos lietuvių bendruomenės suvažiavimą](#). Renginyje Skalėjoje dalyvavusi suvažiavimo organizatorė, Kampanijos lietuvė Rūta Kavaliūnaitė kvietė visus dalyvius į šį, jau dešimtąjį suvažiavimą. Kvietimu susidomėjo ir Skalėjos savivaldos atstovai bei „Pro Loco“ prezidentas S. Licursi – jie išreiškė norą atvykti į ITLB suvažiavimą Benevente, pasidalino idėja kitą suvažiavimą rengti Kalabrijoje bei su oficialia delegacija apsilankyti Lietuvoje.

„Labai džiugu, kad yra noras tęsti užsimezgusį bendradarbiavimą ir ieškoti naujų bendrų iniciatyvų. Manau, tai yra gražiausias mūsų bendro darbo įvertinimas. Kai mūsų bičiuliai iš Skalėjos atvyks į Lietuvą, mums bus didelė garbė parodyti savo šalį, jos kultūrą, žmones ir svetingumą. Tokie susitikimai dar labiau stiprina tarpusavio pažinimą ir draugystę.

Kalbant apie galimybę kitais metais Skalėjoje surengti Italijos lietuvių suvažiavimą, ši idėja mus labai džiugina ir kartu įpareigoja. Esame jauna bendruomenė, tačiau po šio renginio matome, kad Skalėja turi visas galimybes tapti puikia vieta tokiam susitikimui. Tikiu, kad kartu su bendruomene rasime geriausią sprendimą ir su džiaugsmu priimsime šį iššūkį“, – atskleidžia Kalabrijos lietuvė.

Straipsnis parengtas pagal Medijų rėmimo fondo finansuojamą projektą „Lietuvos

ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“

2026 m. suteikė 7000 EUR paramą
projektui „Lietuvos ir Italijos lietuvių
bendruomenės reprezentacija Italijoje“